

CHAPTER

1

ภาพรวมการทำงาน ปี 2565

สารจากประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

BOT at a Glance

คนไทยได้ประโยชน์จากการดำเนินงานของ ธปท.

นายปรเมธี วิมลศิริ

ประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ปี 2565 ถือเป็นปีพิเศษแห่งการครบรอบ 80 ปีของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้บริหารและพนักงานได้ทำหน้าที่ด้วยความทุ่มเทและยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้องในการดำเนินนโยบายเพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของประเทศ จนได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ในปีนี้ ธปท. ยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่ตามพันธกิจหลักในการเสริมสร้างเสถียรภาพระบบการเงินไทย และสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงและยั่งยืน โดย ธปท. ได้ดำเนินการปรับนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ให้กลับสู่ภาวะปกติ (policy normalization) หลังจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 ทุเลาลง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงินในระยะยาว ในขณะเดียวกันก็ยังคงดูแลกลุ่มเปราะบาง โดยดำเนินมาตรการที่จะช่วยเพื่อช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจกลุ่มที่ยังได้รับความเดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง ทั้งโครงการพักทรัพย์ พักหนี้ มาตรการสินเชื่อฟื้นฟู มาตรการแก้หนี้ระยะยาว รวมทั้งเพิ่มมาตรการดูแลกลุ่มนี้รายย่อยให้ตรงกับปัญหาของกลุ่มนี้แต่ละกลุ่มด้วย

ในการทำหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการและการดำเนินงานของ ธปท. คณะกรรมการ ธปท. ร่วมกับคณะกรรมการนโยบายทั้ง 3 คณะ (คณะกรรมการนโยบายการเงิน คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน) ตลอดจนคณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง ได้วางแนวทางการดำเนินงานของ ธปท. โดยเน้นการทำงานเชิงรุกปรับตัว สื่อสารและเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน รวมทั้งผลักดันการยกระดับประสิทธิภาพองค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของภาคการเงินไทย และกระแส ESG (Environmental, Social and Governance) ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งถึง และยั่งยืน นอกจากนี้ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลความเสี่ยงและการส่งเสริมธรรมาภิบาลที่ดีในองค์กร เพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. ทันการณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง ทั้งจากภาวะเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีความผันผวน ปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ ผลกระทบต่อเนื่องของโควิด 19 ที่ยังเหลือรอยแผลอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงพลวัตใหม่จากเทคโนโลยี

ในนามของคณะกรรมการ ธปท. ผมขอขอบคุณคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ธปท. ทุกท่าน ที่ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจและทุ่มเทตลอดทั้งปี 2565 ทำให้การดำเนินงานของ ธปท. บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมทั้งทำงานและประสานนโยบายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบัน และองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของประชาชนชาวไทย

นายปรมิ วัฒนศิริ

ประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ในปี 2565 ที่ผ่านมา การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 คลี่คลายลงไปมาก ทำให้เราเห็นการกลับมาฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในวงกว้างมากขึ้น นโยบายการเปิดรับนักท่องเที่ยว โดยไม่ต้องกักตัวของรัฐบาลในช่วงกลางปี ส่งผลให้มีชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวประเทศไทยในช่วงครึ่งหลังของปีเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อีกทั้งภาคการส่งออกของไทยก็มีมูลค่าเติบโตขึ้นตามอุปสงค์ของประเทศคู่ค้า ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง ทิศทางการทำงานของ ธปท. ในปี 2565 จึงเน้นไปที่การสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวอย่างราบรื่นและไม่มีเหตุให้ต้องสะดุด ซึ่งในหลายวาระตลอดปี ธปท. มุ่งสื่อสารด้วยคำว่า “smooth takeoff” เป็นคำเปรียบเปรยให้เห็นภาพว่า เราอยากเห็นเศรษฐกิจไทยค่อย ๆ ทะยานออกไปเหมือนเครื่องบินที่ไต่ระดับการบินเพื่อเริ่มการเดินทางได้อย่างนิ่มนวล ปลอดภัย ไม่เสียหลักตั้งแต่เริ่มขึ้นจากพื้นดิน

การจะทำให้เศรษฐกิจที่เพิ่งเริ่มฟื้นตัว สามารถเดินทางต่อไปได้อย่างราบรื่น เริ่มจากการทยอยปรับการดำเนินนโยบายกลับสู่ภาวะปกติ (policy normalization) เราจึงได้เห็นการปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งเหมาะกับบริบทของเศรษฐกิจไทยที่กำลังทยอยฟื้นตัว แต่ต้องดูแลไม่ให้ราคาพลังงานและอาหารสดที่เร่งขึ้นทำให้ประชาชนและธุรกิจมองว่าเงินเฟ้อจะสูงขึ้นไปต่อเนื่อง อีกทั้งต้องคำนึงถึงผลข้างเคียงต่อกลุ่มเปราะบางจากค่าครองชีพและภาระหนี้ที่สูงขึ้น ทำให้มาตรการทางการเงินเพื่อช่วยเหลือยังมีความจำเป็น แต่ต้องปรับให้เป็นแบบตรงจุดมากขึ้น เช่น มาตรการสินเชื่อฟื้นฟู และมาตรการแก้หนี้ระยะยาว ทั้งนี้ การดำเนินการหรือปรับมาตรการต่าง ๆ ต้องวิเคราะห์บริบทในประเทศร่วมกับสถานการณ์เศรษฐกิจการเงินโลกอย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นเงินเฟ้อทั่วโลกที่ยังสูงต่อเนื่อง และสงครามรัสเซีย-ยูเครนที่ยืดเยื้อ เพื่อลดความเสี่ยงและประคับประคองเศรษฐกิจการเงินไทยให้ฟื้นตัวได้ต่อเนื่อง

นอกจากโจทย์เฉพาะหน้าแล้ว ธปท. ยังให้ความสำคัญกับพันธกิจหลักในการดูแลเสถียรภาพระยะยาวของเศรษฐกิจการเงิน โดยมีรายงานภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (financial landscape) เป็นแกนหลักในการทำงาน ประกอบด้วยการพัฒนาด้านการเงินดิจิทัล การเงินเพื่อความยั่งยืน และการแก้หนี้อย่างยั่งยืน ซึ่งจุดเด่นของรายงานภูมิทัศน์ใหม่ทางการเงิน คือ การทำงานบนฐานวิชาการที่เข้มแข็ง ควบคู่ไปกับการรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างกว้างขวาง โดยได้ออกแนวนโยบายภายใต้ financial landscape หลายเรื่องตลอดปี 2565 เช่น การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ ทิศทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย และเราจะได้เห็นภาพการทำงานเป็นรูปเป็นร่างชัดเจนมากขึ้นในปี 2566

นอกจากนี้ ปี 2565 ยังเป็นวาระครบรอบ 80 ปี ของ ธปท. ซึ่ง ธปท. ได้จัดให้มีกิจกรรมหลากหลาย เพื่อสื่อสารถึงจุดยืน มุมมอง และบทบาทของธนาคารกลาง ในการทำหน้าที่รักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของประเทศ นอกจากจะถือเป็นการรำลึกและเฉลิมฉลองแล้ว กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดทั้งปี ยังเป็นโอกาสที่ทำให้ ธปท. ได้ทบทวนและถอดบทเรียนการทำงานตั้งแต่วันแรกจนถึงปัจจุบัน เพื่อนำไปเป็นรากฐานหลักคิดและแนวทางการพัฒนาต่อในอนาคตด้วย โอกาสนี้ผมขอขอบคุณผู้บริหารและพนักงาน ธปท. ทั้งในอดีตและปัจจุบันสำหรับการทำหน้าที่อย่างทุ่มเทและยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้องตลอดมา ทำให้ ธปท. เป็นองค์กรที่ได้รับความเชื่อมั่นมาตลอด 80 ปี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความเชื่อมั่นต่อ ธปท. จะยังคงสืบเนื่องต่อไปอีกยาวนาน ด้วยความมุ่งมั่นในการทำงานและความร่วมมือของผู้บริหารและพนักงาน ธปท. ทั้งในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต

พันธุ์ รัตน

นายเศรษฐพุฒ สุกิตวานนฤพตย์
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

คนไทยได้อะไร จากการดำเนินงาน ของ รปท. ปี 2565

ในปี 2565 กิจกรรมทางเศรษฐกิจของไทยทยอยฟื้นตัว
อย่างต่อเนื่องจากการดำเนินนโยบายและมาตรการต่างๆ
ของภาครัฐ ตลอดจนความร่วมมือของภาคเอกชน
และประชาชน นอกจากนี้ แม้ รปท. จะเริ่มปรับนโยบาย
การเงินสู่ภาวะปกติ (policy normalization)
แต่ยังคงมาตรการเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง
โดยเฉพาะลูกหนี้รายย่อยและ SMEs ควบคู่ไปกับการ
มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบการเงิน เพื่อให้
พร้อมกับการรองรับบริบทโลกใหม่ต่อไป

ในปี 2565 การทำงานของ รปท. สามารถช่วย
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการดำเนินชีวิตของ
คนไทย แสดงเป็นสถิติตัวเลขได้ ดังนี้

ประชาชนและธุรกิจ

มาตรการแก้หนี้ระยะยาว ณ สิ้นเดือน
ธันวาคม 2565 มีลูกหนี้อยู่ภายใต้มาตรการ
ช่วยเหลือของสถาบันการเงิน SFIs และ
non-bank ทั้งสิ้น

5.22 ล้านบัญชี

คิดเป็น
ยอดหนี้ 3.38 ล้านล้านบาท

มาตรการพักทรัพย์ พักหนี้
ตั้งแต่เริ่มโครงการเมื่อ
เดือนเมษายน 2564 จนถึง
สิ้นปี 2565 มีธุรกิจที่ได้รับ
ความช่วยเหลือสะสม
จำนวน

409 ราย

มูลค่าสินทรัพย์
รับโอนกว่า

57,626
ล้านบาท

หรือคิดเป็น
57.6%
ของวงเงิน 100,000 ล้านบาท

* ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565

มาตรการสินเชื่อฟื้นฟู ณ
สิ้นปี 2565 ภาคธุรกิจได้รับ
วงเงินสินเชื่อแล้วกว่า

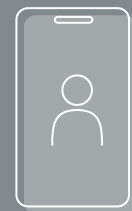
205,198
ล้านบาท

จำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือ

58,840
ราย

(วงเงินอนุมัติเฉลี่ย 3.5
ล้านบาท/ราย) โดยกว่า 75%
เป็นธุรกิจ SMEs ขนาดกลาง
และเล็ก ซึ่ง 70% เป็นลูกหนี้
ที่กระจายตัวอยู่ในต่างจังหวัด

* ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565

DIGITAL P-LOAN

ลูกหนี้ที่ใช้สินเชื่อ
ส่วนบุคคลดิจิทัล

ได้รับการขยายวงเงินเป็น
40,000 บาท (ถึงสิ้นปี 2565)
ชำระคืนภายใน 12 เดือน
(ถึงสิ้นปี 2566) โดย ณ
สิ้นปี 2565 มีผู้ได้รับสินเชื่อ
ส่วนบุคคลดิจิทัล จำนวน

2.38 ล้าน
สัญญา

ยอดหนี้คงค้างเฉลี่ย

3,009 บาท
ต่อสัญญา

BOT

ทางด่วนเกษนี้มีียอดช่วยเหลือ
สะสม ตั้งแต่เปิดบริการเมื่อ
เดือนเมษายน 2563 ถึง 31
ธันวาคม 2565 จำนวน

279,659 บัญชี

คิดเป็น 74%
ของจำนวนผู้เข้าเงื่อนไข

คลินิกเกษนี้มีียอดช่วยเหลือ
สะสม ตั้งแต่เปิดบริการเมื่อ
เดือนเมษายน 2563 ถึง 31
ธันวาคม 2565 จำนวน

102,647 บัญชี

คิดเป็น 85%
ของจำนวนผู้เข้าเงื่อนไข

หมอนี่เพื่อประชาชน
ณ สิ้นปี 2565 มีผู้เข้าใช้
ผ่านช่องทางเว็บไซต์สะสม

165,514 ราย
WEBSITE

โดยยอดผู้สมัครเข้ารับคำปรึกษาสะสมมีจำนวน 7,156 ราย
เป็นรายย่อย 5,322 ราย และธุรกิจ 1,834 ราย

และช่องทาง Chatbot

19,593 ราย
CHATBOT

มหกรรมร่วมใจเกษมี ตั้งแต่
เปิดให้ลงทะเบียนวันที่ 26
กันยายน 2565 จนถึงวันที่ 31
ธันวาคม 2565 มีประชาชน
ลงทะเบียนทั้งสิ้น

178,340 คน

คิดเป็น 390,601 รายการ
สามารถช่วยเหลือลูกหนี้
ได้คิดเป็นประมาณ

37%
ของรายการที่เข้าเงื่อนไข

ธุรกรรมชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment)

จำนวน
คนลงทะเบียน
พร้อมเพย์

74.3
ล้านหมายเลข

(ตั้งแต่เปิดบริการปี 2559)

ปริมาณการ
โอนเงิน
ผ่านพร้อมเพย์
เฉลี่ยต่อวัน
48.1
ล้านรายการ

มูลค่าการ
โอนเงินผ่าน
พร้อมเพย์
เฉลี่ยต่อวัน
134.8
พันล้านบาท

สถิติการ
ใช้งานสูงสุดใหม่
NEWHIGH

58.1
ล้านรายการต่อวัน
เมื่อเดือนธันวาคม
2565

การโอนเงินผ่าน
PROMPTPAY-
PAYNOW

นับตั้งแต่เปิดตัวเมื่อเดือน
เมษายน 2564 - เดือน
ธันวาคม 2565 มีมูลค่า
รวมกว่า

4,950 ล้านบาท
โดยปริมาณธุรกรรม
เพิ่มขึ้นเป็นกว่า

55,000 รายการ
ในเดือนธันวาคม 2565

15

สถาบันการเงิน

ยกเลิกการจำกัดอัตราจ่ายเงินปันผล
จากเดิมที่จำกัดอัตราการจ่ายไม่เกิน
50% ของกำไรสุทธิประจำปี

เศรษฐกิจและสังคม

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)
ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายแบบ
ค่อยเป็นค่อยไป จาก

0.50% > 1.25 %

โดยมองว่าการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย
เร็วและแรงเกินไปอาจทำให้การฟื้นตัว
ของเศรษฐกิจชะงักลง

AT A

GLANCE

A photograph of a modern building facade featuring large glass panels and a complex metal slat structure. The slats are arranged in a grid-like pattern, creating a series of rectangular openings. The building is reflected in the glass panels. The text is overlaid on the lower left portion of the image.

คนไทยได้อะไร
จากการดำเนินงาน
ของ รปท.

ความท้าทายของเศรษฐกิจไทย หลังโควิด 19 : การฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2565 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทอยยคลี่คลายจนทำให้ประเทศไทยสามารถกลับมาดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้จนเกือบเป็นปกติมากขึ้น รพท. จึงเริ่มปรับนโยบายและการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อกลับสู่ภาวะปกติ (policy normalization) อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจไทยยังคงฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป ภายใต้ความท้าทายของเศรษฐกิจโลกหลายประการ ทั้งวิกฤตราคาพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ที่ปรับตัวสูงขึ้นมากจากปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซียกับยูเครน ทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วโลกรวมทั้งไทยเร่งสูงขึ้นในรอบหลายทศวรรษ กลายเป็นแรงกดดันให้ธนาคารกลางหลายประเทศทยอยขึ้นดอกเบี้ยเพื่อรับมือกับปัญหาเงินเฟ้อจนทำให้ภาวะอัตราดอกเบี้ยโลก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว กำลังอยู่ในช่วงขาขึ้น ภายใต้สถานการณ์ข้างต้น การดำเนินนโยบายและการดำเนินการต่าง ๆ ของ รพท. จึงต้องเป็นไปอย่างระมัดระวังเพื่อให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวได้โดยไม่สะดุด และยังคงต้องดูแลประชาชนกลุ่มครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากค่าครองชีพและต้นทุนการเงินที่สูงขึ้นด้วย

นอกจากความท้าทายเฉพาะหน้าแล้ว บริบทโลกใหม่หลังวิกฤตโควิด 19 ทำให้ รพท. ต้องวางยุทธศาสตร์การดำเนินงานในระยะกลาง เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยมีความทนทาน (resilience) ต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5

โจทย์สำคัญ เพื่อให้เศรษฐกิจไทย ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด สปท. จึงจำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญของงาน (prioritize) และผลักดันงานให้ไปในทิศทางสอดคล้องกัน (align) โดยมุ่งหวังเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์สูงสุด ทั้งนี้ สปท. มุ่งผลักดันแก้โจทย์สำคัญ 5 ด้าน เพื่อให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

1 / แก้วิกฤต

เพื่อให้ภาคการเงินสนับสนุนประชาชนและธุรกิจให้ฟื้นตัวจากวิกฤตโควิด 19 ได้ ซึ่งเป็นโจทย์ที่ดำเนินการต่อเนื่องมานับตั้งแต่ปี 2563 แต่ในปีนี้มี การปรับแนวทางการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

การดำเนินมาตรการเพื่อแก้วิกฤต สปท. ดำเนินนโยบายและออกแบบมาตรการอย่างระมัดระวัง โดยคำนึงถึงทั้งแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยโลกที่อยู่ในช่วงขาขึ้น ความผันผวนของตลาดการเงินโลก และบริบทของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจที่กำลังฟื้นตัว ความเหลื่อมล้ำภายในสังคมที่ทำให้ผลกระทบของวิกฤตที่มีต่อประชาชนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน จึงต้องการความช่วยเหลือต่างกัน และความยั่งยืนในการแก้ปัญหา

2 / นโยบายเท่ากัน

เพื่อให้นโยบาย สปท. เท่าทันและมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทใหม่ โดยที่ สปท. ยังคงสามารถทำหน้าที่ในการดูแลรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินได้อย่างเต็มที่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งมาพร้อมกับความเสี่ยงที่เกิดจากรูปแบบและผู้เล่นใหม่ในระยะข้างหน้า

สปท. ปรับนโยบายให้เท่าทันด้วยการ (1) ทบทวนเครื่องมือและการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการ (2) เพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินเพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงเชิงระบบ (3) สนับสนุนให้ระบบการเงินเป็นกลไกสนับสนุนให้เศรษฐกิจเกิดความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจน (4) ปรับระบบนิเวศตลาดอัตราแลกเปลี่ยน (FX ecosystem) ให้เหมาะสมกับบริบทใหม่

3 / การเงินดิจิทัล

เพื่อส่งเสริมศักยภาพของไทย เนื่องจากพัฒนาการทางเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับศักยภาพของระบบเศรษฐกิจ

ในการส่งเสริมการเงินดิจิทัล สปท. ดำเนินการภายใต้หลักการ Open Infrastructure, Open Data และ Open Competition โดยเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงิน เพื่อสนับสนุนให้การทำธุรกรรมทางการเงินและการทำธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกันได้ และผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสใช้ประโยชน์ร่วมกัน ภายใต้นโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลอย่างเคร่งครัด มีการพัฒนาข้อมูลการชำระเงินเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย พัฒนานวัตกรรม และเพิ่มประสิทธิภาพของบริการ นำไปสู่การแข่งขันในการให้บริการชำระเงิน

4 / สร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชน

เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจและร่วมมือกับ ธปท. ในการผลักดันนโยบายต่าง ๆ ให้บรรลุผล และส่งเสริมความเชื่อมั่นของสาธารณชน

ธปท. ใช้เครื่องมือ social listening และ data analytic ในการติดตามและประเมินกระแสข่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถวางกลยุทธ์การสื่อสารและ engage กับ stakeholder สำคัญได้ในเชิงรุกและเท่าทันสถานการณ์มากขึ้น รวมถึงการเพิ่มรูปแบบการสื่อสารหลากหลายขึ้น เช่น การใช้คลิปสั้น และ mind mapping ขยายเครือข่าย influencer และหน่วยงานพันธมิตร เพื่อให้การสื่อสารเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะประชาชนกลุ่มฐานรากได้อย่างทั่วถึง

5 / One BOT

เพื่อให้องค์กรขับเคลื่อนเป็นหนึ่งเดียวและพร้อมรับความท้าทายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของระบบเศรษฐกิจการเงิน ทำให้บริหารงานนโยบายการเงินมีความเชื่อมโยงกันและซับซ้อนมากขึ้น ภายใต้ความท้าทายนี้ ธปท. ตระหนักดีว่าการทำนโยบายแต่ละเรื่องต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายส่วนงานเพื่อช่วยกันคิดให้รอบด้านและสนับสนุนการผลักดันตามบทบาทของตน One BOT จึงเป็นรากฐานสำคัญ (enabler) ต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายของ ธปท. ในระยะสั้นและระยะยาว

เริ่มแก้วิกฤตหนี้ เชิงโครงสร้างอย่างยั่งยืน

ปัญหานี้ครัวเรือนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการแก้ไข ดังนั้น ธปท. จึงได้จัดทำรายงานทิศทางและแนวนโยบายการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนเชิงโครงสร้างอย่างยั่งยืน ซึ่งมีแผนเผยแพร่ในช่วงต้นปี 2566 เพื่อบูรณาการการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนทั้งในระยะสั้น กลาง และยาว ทั้งภายใน ธปท. และหน่วยงานภายนอกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ ธปท. ยังมีนโยบายในการเพิ่มความเข้มงวดมากขึ้นในการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตลอดทั้งกระบวนการ (ตั้งแต่ก่อนเป็นหนี้ ระหว่างเป็นหนี้ จนถึงเมื่อมีปัญหาชำระหนี้ และขายหนี้) ซึ่ง ธปท. มีแผนจะออกประกาศการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบ (responsible lending) และกำหนดแนวทางในการสนับสนุนการคิดอัตราดอกเบี้ยที่สะท้อนความเสี่ยงของลูกค้าหนี้ที่แท้จริง (risk-based pricing) ต่อไป

ในปี 2565 ธปท. ยังได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำกับดูแลธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลิสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ให้บริการกับประชาชนเป็นวงกว้าง แต่ประมาณ 1 ใน 3 ของจำนวนธุรกรรมการเช่าซื้อดังกล่าวเป็นการให้บริการของผู้ประกอบการที่ไม่ใช่สถาบันการเงินและมีใบบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ (non-bank) จึงยังไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลที่ชัดเจน อีกทั้งที่ผ่านมา ข้อร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการให้บริการดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดย ธปท. คาดว่าการดำเนินการข้างต้นจะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหานี้ครัวเรือนของประเทศได้ในระยะยาว

จากโจทย์ 5 ด้าน ถึงชีวิตคนไทย

จากการขับเคลื่อนโจทย์สำคัญทั้ง 5 ด้านตลอดปี 2565
ส่งผลให้คนไทยและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์
โดยสรุปดังนี้

1 / ประชาชนและภาคธุรกิจ

ในปี 2565 แม้สถานการณ์วิกฤตโควิด 19 ทบยอยคลี่คลายลง แต่ประชาชนจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและผู้ประกอบการขนาดเล็ก ก็ยังไม่ฟื้นตัวจากวิกฤตดี ในขณะที่สถานการณ์เงินเฟ้อที่เร่งตัวสูงขึ้น ส่งผลกระทบรุนแรงซ้ำเติมความเดือดร้อนต่อประชาชน ธปท. จึงมีมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ยังได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง แต่ปรับเปลี่ยนจากมาตรการช่วยเหลือวงกว้างมาเป็นมาตรการเฉพาะเจาะจงที่สอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น เพื่อให้การแก้ปัญหาหนี้สินเป็นไปอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ มาตรการที่ช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจโดยตรง สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (ดูรายละเอียดในล้อมกรอบ หน้า 24-25)

20

1.1 มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เฉพาะจุดที่ยังมีผลอยู่ ได้แก่ การแก้หนี้เดิมด้วยการสนับสนุนการปรับโครงสร้างหนี้ที่ยั่งยืน สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ธุรกิจและประชาชน และการเติมเงินใหม่ตามมาตรการฟื้นฟูเพื่อรองรับการปรับตัวและการฟื้นตัวของธุรกิจ

1.2 มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้สำคัญ (sectoral) ธปท. ได้ผลักดันผ่านคณะกรรมการกำกับดูแลการแก้ไขหนี้สินของประชาชนรายย่อยให้มีการแก้ปัญหากลุ่มลูกหนี้สำคัญ ได้แก่ กลุ่มหนี้ข้าราชการครู และกลุ่มกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.3 มาตรการเพิ่มเติมเพื่อดูแลลูกหนี้รายย่อยที่มีความเปราะบาง ได้แก่ คงการลดอัตราดอกเบี้ยชำระหนี้บัตรเครดิตขั้นต่ำที่อัตรา 5% และเพิ่มการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่มีปัญหาในการชำระหนี้ มาตรการกลุ่มนี้มีเป้าหมายเพื่อช่วยลดภาระการจ่ายชำระหนี้และรักษาสภาพคล่องให้ครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น และผ่อนคลายความกังวลจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเป็นการเฉพาะ

2 / สถาบันการเงิน

ตั้งแต่เกิดวิกฤตโควิด 19 ธปท. มีกลไกให้สถาบันการเงินส่งผ่านความช่วยเหลือไปยังลูกหนี้ได้ครอบคลุมมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในช่วงกลางปี 2565 เศรษฐกิจไทยในภาพรวมมีแนวโน้มฟื้นตัวชัดเจนขึ้น ส่งผลดีต่อสถานะของลูกหนี้หลายกลุ่ม ขณะที่ระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคงสะท้อนจากเงินกองทุน เงินสำรอง และสภาพคล่องที่อยู่ในระดับสูง ทำให้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ผ่อนปรน มีความจำเป็นลดลง และสามารถทยอยปรับเข้าสู่ระดับปกติได้ (policy normalization) ธปท. จึงปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและฐานะของสถาบันการเงิน ได้แก่

2.1 ยกเลิกการจำกัดอัตราจ่ายเงินปันผล จากเดิมที่จำกัดอัตราการจ่ายไม่เกิน 50% ของกำไรสุทธิประจำปี เนื่องจากผลการทดสอบระดับเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ภายใต้ภาวะวิกฤต (stress test) ซึ่งว่าระบบธนาคารพาณิชย์มีความแข็งแกร่ง มีเงินกองทุนและเงินสำรองเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงในระยะข้างหน้า รวมทั้งผู้กำกับดูแลในต่างประเทศส่วนใหญ่ได้ยกเลิกนโยบายจำกัดการจ่ายเงินปันผล เพื่อดูแลเสถียรภาพของสถาบันการเงินในช่วงระบาดของโควิด 19 แล้ว

2.2 ปรับอัตราเงินนำส่งจากสถาบันการเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน (FIDF) กลับสู่ระดับปกติที่ 0.46% ต่อปี ตั้งแต่ต้นปี 2566 เป็นต้นไป จากที่เคยปรับลดลงเหลือ 0.23% ต่อปี โดยการให้สถาบันการเงินกลับมาส่งเงินเข้า FIDF ในอัตราเดิมนี้อาจสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่ปรับดีขึ้น ซึ่งการที่สถาบันการเงินยังมีฐานะเข้มแข็งนั้นจะสามารถสนับสนุนการฟื้นตัวของลูกหนี้ในระยะต่อไปได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาการลดเงินนำส่ง FIDF และยังคงช่วยให้หนี้ของ FIDF ทยอยลดลงตามเป้าหมาย ไม่สร้างภาระต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินโดยไม่จำเป็นในระยะยาว

3 / ระบบการเงิน

ที่ผ่านมาสถานการณ์ความไม่แน่นอนของโควิด 19 ได้ส่งผลกระทบต่อความผันผวนของตลาดเงินและตลาดทุนโลก ซึ่งส่งผลเชื่อมโยงกับตลาดเงินไทย ธปท. คาดหวังให้ระบบการเงินมีเสถียรภาพพร้อมสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ จึงได้วางกลไกเพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องเพิ่มเติม โดยผลักดันให้มีการจัดตั้ง Joint Venture Asset Management Corporation เพื่อบริหารจัดการสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ (NPL) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากการบริหารจัดการภายในของแต่ละธนาคารที่มีอยู่แล้ว นอกจากนี้ ธปท. ยังปรับมาตรการเข้าสู่ภาวะปกติด้วยการยุติบทบาทของกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ (Corporate Bond Stabilization Fund: BSF) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี 2563 เพื่อเป็นกลไกให้ความช่วยเหลือด้านสภาพคล่อง (liquidity backstop) ในระยะสั้นแก่ธุรกิจที่มีพื้นฐานที่ดีแต่ประสบปัญหาสภาพคล่องชั่วคราว ให้สามารถระดมทุนโดยการออกตราสารหนี้ได้เนื่องจากความจำเป็นของความช่วยเหลือลดลงตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว

4 / เศรษฐกิจและสังคม

ในโลกหลังโควิด 19 สังคมเศรษฐกิจไทยยังคงต้องเผชิญความท้าทายใหม่ ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็ว การดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรมแห่งโลกอนาคต ธปท. ตระหนักถึงความสำคัญและความท้าทายของบริบทโลกใหม่ข้างต้น จึงได้จัดทำและเผยแพร่แนวนโยบายการปฏิรูปทัศนภาคการเงินไทยใหม่ (new financial landscape) เพื่อสื่อสารหลักการ ทิศทางสำคัญ และแนวนโยบายการปฏิรูปทัศนภาคการเงินไทยของ ธปท. ในระยะข้างหน้า โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ภาคการเงิน

4.1 ใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อพัฒนานวัตกรรมและบริการทางการเงินที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีการแข่งขันอย่างเท่าเทียม

21

4.2 เอื้อให้ภาคธุรกิจและครัวเรือนสามารถเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจการเงินดิจิทัลและรับมือกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างทันการณ์และไม่เกิดผลกระทบเชิงลบในวงกว้าง

4.3 สามารถรับมือกับความสำคัญและความเสี่ยงรูปแบบใหม่ได้อย่างเท่าทันและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเร็ว โดยไม่ส่งผ่านความเสี่ยงไปยังระบบเศรษฐกิจการเงินและผู้บริโภคในวงกว้าง

ตลอดปี 2565 ธปท. ได้ดำเนินการตามทิศทางดังกล่าวโดยมีผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ ได้แก่ การต่อยอดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินกลาง อาทิ การพัฒนาสกุลเงินดิจิทัลของ ธปท. ภายใต้โครงการ Central Bank Digital Currency (CBDC) ซึ่งต่อยอดความร่วมมือกับธนาคารกลางแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (CBUAE) และสถาบันศึกษาสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (PBC DCI) ดำเนินโครงการ Multiple Central Bank Digital Currency Bridge (mBridge) เพื่อพัฒนาและทดสอบ wholesale CBDC สำหรับการชำระเงินออนไลน์และแลกเปลี่ยนเงินระหว่างประเทศ ซึ่งสามารถช่วยลดต้นทุนการทำธุรกรรมระหว่างประเทศได้ 50% และช่วยลดระยะเวลาการโอนเงินจากระบบปัจจุบันจากเฉลี่ย 3-5 วัน เหลือเพียงหลักวินาที รวมถึงช่วยลดความเสี่ยงในการชำระดุล (settlement risk)

นอกจากนี้ ธปท. ยังผลักดันให้มีการลดค่าธรรมเนียมการให้บริการการพิสูจน์และยืนยันตัวตนดิจิทัล (National Digital Identity: NDID) ลง 50% ต่อรายการได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้มีการขยายการใช้บริการ NDID ในระยะต่อไป

22 ปี 2565 นับเป็นหมุดหมายสำคัญของการปฏิรูปทิศทางการเงินใหม่ของสังคมเศรษฐกิจไทย โดย ธปท. ทயอยเผยแพร่เอกสารทิศทางและนโยบาย (directional paper) ในด้านต่าง ๆ ตลอดทั้งปี ได้แก่ (1) รายงานทิศทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (2) เอกสารทิศทางและนโยบายการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ และ (3) รายงานทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย เอกสารทิศทางและนโยบายนี้จะเป็นแหล่งอ้างอิงให้กับสาธารณะในการทำความเข้าใจ ขยายความ และลงลึกถึงทิศทางการดำเนินงานที่สำคัญของ ธปท. ในการสนับสนุนให้ภาคการเงินมีบทบาทขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรมและทันการณ์

จากการดำเนินการและมาตรการต่าง ๆ ที่ ธปท. ได้ผลักดันมาในช่วงก่อนหน้า และตลอดทั้งปี 2565 ภายใต้โจทย์สำคัญ 5 ด้าน ได้ช่วยประคับประคองประชาชน ธุรกิจ และเศรษฐกิจไทยโดยรวมให้ฟื้นตัวจากวิกฤตโควิด 19 ได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงผลักดันให้ภาคการเงินมีส่วนร่วมสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างทันการณ์ รวดเร็ว และยั่งยืน

1

3

2

4

1 และ 2 คุณรณดล นุ่มนนท์ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน และคุณสุวรรณี เจษฎากิติ ในงานแถลงข่าวร่วมระหว่างกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย จัดงาน “มหกรรมร่วมมือกัน : มีหน້ต้องแก้ไข เริ่มต้นใหม่อย่างยั่งยืน”

3 คุณสิริธิดา พนมวัน ณ อยุธยา ในงานแถลงข่าว ทิศทางการพัฒนาระบบการเงินภายใต้ภูมิทัศน์ภาคการเงินไทย (Payment Directional Paper)

4 งาน BOT Digital Finance Conference 2022 ซึ่งจัดภายใต้แนวคิด Collaborate. Innovative. Inspire.

* มาตรการช่วยเหลือประชาชน และภาคธุรกิจเพื่อ “แก้วิกฤต”

1

มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ เฉพาะจุดที่ยังมีผลอยู่

แม้ ธปท. จะเริ่มปรับนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อกลับสู่สภาวะปกติ แต่ก็ยังคงดำเนินมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เฉพาะจุดบางมาตรการ เพื่อให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

การแก้หนี้เดิม

24

ธปท. ผลักดันให้สถาบันการเงินปรับโครงสร้างหนี้เชิงรุกผ่านมาตรการหลัก คือ มาตรการแก้หนี้ระยะยาว ที่ช่วยสนับสนุนการปรับโครงสร้างหนี้ที่ยั่งยืนสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ธุรกิจและประชาชน ซึ่งมาตรการนี้ จะยังคงมีผลบังคับใช้ไปจนถึงสิ้นปี 2566 เพื่อให้สอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ยังไม่กลับมาเต็มที่ โดย ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2565 มีลูกหนี้อยู่ภายใต้มาตรการช่วยเหลือของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) และผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (non-bank) ทั้งสิ้น 5.22 ล้านบัญชี คิดเป็นยอดหนี้ 3.38 ล้านล้านบาท

นอกจากนี้ ธปท. ยังผลักดันการช่วยเหลือลูกหนี้ของ SFIs ผ่านคณะกรรมการจัดทำบันทึกข้อตกลงและประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (สาขาสถาบันการเงิน) (Performance Agreement Sub-Committee: SubPAC) ที่กำหนดให้ SFIs ทุกแห่งมีตัวชี้วัดการดำเนินงาน (KPIs) ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ผ่านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ยั่งยืนด้วย

การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ภายใต้มาตรการฟื้นฟู ยังมี “โครงการพักทรัพย์ พักหนี้” ซึ่งเป็นมาตรการเสริมชั่วคราวที่ช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถโอนทรัพย์หลักประกันเพื่อยุติภาระหนี้ โดยได้รับสิทธิซื้อคืนด้วยเงื่อนไขที่เหมาะสมและเป็นธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีสิทธิเช่าทรัพย์สินนั้นกลับไปใช้ประกอบธุรกิจได้

โดยตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นปี 2565 มีธุรกิจที่ได้รับความช่วยเหลือสะสม จำนวน 409 ราย มูลค่าสินทรัพย์รับโอนกว่า 57,626 ล้านบาท หรือคิดเป็น 57.6% ของวงเงิน 100,000 ล้านบาท (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565)

การเติมเงินใหม่

ตามมาตรการสินเชื่อฟื้นฟู ธปท. ดำเนินมาตรการนี้เพื่อรองรับการฟื้นตัวและการปรับตัวของธุรกิจ โดย ณ สิ้นปี 2565 ภาคธุรกิจได้รับวงเงินสินเชื่อแล้วกว่า 205,198 ล้านบาท จำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือ 58,840 ราย (วงเงินอนุมัติเฉลี่ย 3.5 ล้านบาท/ราย) โดยกว่า 75% เป็นธุรกิจขนาดกลางและเล็ก (SMEs) ซึ่ง 70% เป็นลูกหนี้ที่กระจายตัวอยู่ในต่างจังหวัด (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565)

นอกจากนี้ ธปท. ยังปรับปรุงหลักเกณฑ์สินเชื่อฟื้นฟู โดยเพิ่มประเภท “สินเชื่อเพื่อการปรับตัว” เพื่อเป็นทางเลือกในการสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีความพร้อมปรับตัวในช่วงการเปลี่ยนผ่านของประเทศและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันภายใต้กระแสบริบทโลกใหม่ ทั้งจากกระแสเทคโนโลยีดิจิทัล กรอบการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรมแห่งโลกอนาคต โดยได้ขยายวงเงินให้เหมาะสมกับความต้องการลงทุน พัฒนา หรือเสริมศักยภาพธุรกิจ ภายใต้การค้ำประกันที่ยืดหยุ่นขึ้น

ตลอดปี 2565 รพท. ได้ดำเนินมาตรการช่วยประชาชนและภาคธุรกิจ ที่ยังไม่ฟื้นตัวจากโควิด 19 อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

2

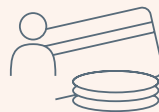
มาตรการช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้สำคัญ (Sectoral)

รพท. ได้ผลักดันผ่านคณะกรรมการกำกับการแก้ไขหนี้สิน
ของประชาชนรายย่อยให้มีการแก้ปัญหากลุ่มลูกหนี้สำคัญ
(sectoral) ได้แก่ กลุ่มหนี้ข้าราชการครู และกลุ่มหนี้กองทุน
ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีกลไกความร่วมมือ
ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนจึงจะ
เห็นผลอย่างยั่งยืน

มทกรมร่วมใจแก้หนี้สัญญา จ.ขอนแก่น

3

มาตรการเพิ่มเติมเพื่อดูแลลูกหนี้ รายย่อยที่มีความเปราะบาง

ในปี 2565 รพท. ออกมาตรการเพิ่มเติมเพื่อช่วยลดภาระ
การชำระหนี้และรักษาสภาพคล่องให้ครัวเรือนที่ได้รับ
ผลกระทบจากปัญหาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นและผ่อนคลาย
ความกังวลจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยโดย

(1) คงการลดอัตราดอกเบี้ยชำระหนี้บัตรเครดิตขั้นต่ำ
ที่ 5% ออกไปจนถึงสิ้นปี 2566 และที่ 8% ในปี 2567
โดยให้กลับไปจนถึงปกติที่ 10% ตั้งแต่ปี 2568 เป็นต้นไป
และคงการขยายระยะเวลาชำระหนี้ของสินเชื่อส่วนบุคคล
ดิจิทัลที่ 1 ปี ออกไปจนถึงสิ้นปี 2566 จากเกณฑ์ปกติที่
กำหนดไว้ 6 เดือน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการแก้หนี้ระยะยาว

(2) เพิ่มการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่มีปัญหาในการ
ชำระหนี้ โดยปรับเงื่อนไข “โครงการคลินิกแก้หนี้” ให้ลูกหนี้
บัตรเครดิต บัตรกดเงินสด และสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มี
หลักประกันที่เป็นหนี้เสีย (NPLs) เข้าร่วมโครงการได้เพิ่มขึ้น
และเพิ่มทางเลือก scheme ในการผ่อนชำระตามความสามารถ
ซึ่งมีลูกหนี้ลงทะเบียนสัญญา สะสม ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2565
จำนวน 102,647 บัญชี นอกจากนี้ กระทรวงการคลัง และ
รพท. ได้ร่วมจัดงาน “มหกรรมร่วมใจแก้หนี้ : มีหนี้ต้องแก้ไข
เริ่มต้นใหม่อย่างยั่งยืน” เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ให้สามารถเจรจา
ไกล่เกลี่ยหนี้กับเจ้าหนี้ผ่านช่องทางออนไลน์ โดย ณ วันที่
31 ธันวาคม 2565 มีลูกหนี้ลงทะเบียนแล้ว 390,601
รายการ ได้ข้อตกลงความช่วยเหลือ 37% ของรายการ
คำขอที่เข้าเงื่อนไข

BOX 1

เปลี่ยนแปลงเพื่อยืนหยัด ปฏิบัติให้เท่ากัน ร่วมกันพัฒนา

80 ปี ธปท.
สานต่อพันธกิจเพื่อคนไทย
ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

ปี 2565 เป็นปีที่ ธปท. ดำเนินงานมาครบ 80 ปี นับตั้งแต่ทำพิธีเปิดอาคารสำนักงานใหญ่ที่ถนนสีพระยา เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2485 แม้ว่าเมื่อเทียบกับธนาคารกลางอื่น ๆ ในโลกแล้ว ตัวเลข 80 ปี อาจจะไม่ไต่ยาวนานนัก แต่เมื่อเทียบกับธนาคารกลางอื่น ๆ ในเอเชีย ธปท. ก็เป็นธนาคารกลางที่ก่อตั้งมายาวนานเป็นลำดับที่สาม รองจากธนาคารกลางญี่ปุ่น (140 ปี) และธนาคารกลางอินเดีย (87 ปี)

ตลอดช่วงเวลา 80 ปีที่ผ่านมา ธปท. ต้องเผชิญกับความท้าทายหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่วิกฤตค่าเงินบาทที่เกิดขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง การขาดแคลนธนบัตร วิกฤตการณ์ราชาเงินทุน วิกฤตต้มยำกุ้ง จนมาถึงวิกฤตเศรษฐกิจต่อเนื่องมาตั้งแต่การแพร่ระบาดของโควิด 19 และ ธปท. ได้ยืนหยัดทำงานเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศไทยมาโดยตลอด

ในโอกาสครบรอบ 80 ปี ธปท. ได้จัดกิจกรรมหลากหลายที่ไม่เพียงแต่เป็นการรำลึกและเฉลิมฉลองให้กับสถาบันที่ทำหน้าที่ดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจแห่งนี้ หากแต่ยังเป็นการย้อนกลับไปสำรวจบทบาท คุณค่า และความหมายของ ธปท. ในวันที่เศรษฐกิจการเงินไทยกำลังเผชิญหน้ากับความท้าทายใหญ่ เพื่อเตรียมให้ ธปท. พร้อมสำหรับตอบโจทย์เศรษฐกิจการเงินไทยในอนาคต

เปลี่ยนแปลงเพื่อยืนหยัด

หนึ่งในไฮไลต์สำคัญของปีนี้ คืองาน “เหลียวหลัง แลหน้า กับผู้ว่าการ ธปท.” ซึ่งเป็นโอกาสที่อดีตผู้ว่าการที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี 2540-2563 ถึงหกท่าน ได้มาร่วมถ่ายทอดประสบการณ์และมุมมองในการทำหน้าที่ธนาคารกลางในแต่ละยุคสมัย เพื่อส่งต่อภูมิปัญญาและหลักคิดสำหรับการสร้างรากฐานที่มั่นคงในการดำเนินงานตามพันธกิจของ ธปท. และการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของประเทศต่อไป

แม้ว่าความท้าทายจะต่างกันไปตามยุคสมัย สภาพสังคม ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี แต่อดีตผู้ว่าการทุกท่านก็มีโจทย์สำคัญเดียวกัน คือการทำให้ ธปท. สามารถทำหน้าที่ธนาคารกลางได้อย่างเต็มความสามารถ และนำเอาประสบการณ์ องค์ความรู้ที่ ธปท. สั่งสมมาใช้ได้อย่างเหมาะสม พร้อมกันนั้นก็ต้องทำให้ ธปท. ปรับตัวเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้

“เปลี่ยนแปลงเพื่อยืนหยัด” นี่คือหัวใจของการรักษาความสามารถในการทำตามพันธกิจของ ธปท. ในฐานะธนาคารกลาง

ปฏิบัติให้เท่ากัน

นอกจากการถอดบทเรียนและประสบการณ์ในอดีตแล้ว ธปท. ยังผลักดันการพัฒนาระบบเศรษฐกิจการเงินไทยอย่างต่อเนื่อง ผ่านงานเสวนาวิชาการที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยในปี 2565 มีงาน “BOT Symposium 2022: ก้าวสู่ยุคใหม่ เศรษฐกิจการเงินไทย” เป็น “เวทีความรู้” ให้นักวิชาการและนักวิจัย ทั้งภายในและภายนอก ธปท. มาร่วมกันหา “คำตอบใหม่” ให้กับเศรษฐกิจการเงินไทย ซึ่งจะช่วยให้ ธปท. นำพาเศรษฐกิจก้าวผ่านทศวรรษถัดไปได้อย่างมั่นคง อีกหนึ่งไฮไลต์คืองาน “BOT Digital Finance Conference 2022” เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ว่าด้วยการวางรากฐานและพัฒนาภาคการเงินดิจิทัล ซึ่งนอกจากการเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญทั้งไทยและต่างประเทศแล้ว ยังมีการจัดแสดงเทคโนโลยีทางการเงินให้ผู้สนใจได้เรียนรู้ด้วย

ในวาระครบรอบ 80 ปี ธปท. ยังได้ร่วมมือกับธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlement: BIS) จัดงาน BOT-BIS Conference โดยได้รับเกียรติจากผู้ว่าการธนาคารกลางมากกว่า 10 ประเทศทั่วโลก ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรระหว่างประเทศและในประเทศ มาร่วมหารือเกี่ยวกับการทำหน้าที่ตามพันธกิจหลักของธนาคารกลาง ท่ามกลางบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ ธปท. สามารถ “ปฏิบัติให้เท่ากัน” ในวันที่โลกหมุนแรงและเร็วขึ้นมากกว่าเดิม

ร่วมกันพัฒนา

โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว มาพร้อมกับความท้าทายที่ซับซ้อนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ธปท. ตระหนักดีว่าการทำงานเพียงลำพังอาจไม่สามารถทำตามพันธกิจได้อย่างเต็มที่ จึงให้ความสำคัญกับการสื่อสาร การรับฟังความเห็น และการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วยเชื่อมั่นว่าการร่วมมือจะช่วยให้คำตอบที่ “ดีที่สุด” ให้กับสังคมและเศรษฐกิจไทย

ช่วงต้นปี ธปท. ได้ออกรายงาน “ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (Financial Landscape)” ที่จะเป็แผนแม่บทให้กับการพัฒนาภาคการเงินของประเทศ และทยอยเผยแพร่เอกสารทิศทางและนโยบายต่าง ๆ เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสาธารณชน รวมถึงจัดงานที่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสพูดคุยถึงภาพรวมของภาคการเงินไทยในอนาคต

27

นอกจากการเปิดรับฟังความเห็นแล้ว เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขโจทย์เชิงนโยบาย ธปท. จึงจัดงาน hackathon ขึ้นสองงาน คืองาน BOT Policy Hackathon และ CBDC Hackathon ที่ให้ผู้เข้าร่วมได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาการเงินดิจิทัล การเงินเพื่อสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาหนี้ รวมถึงการประยุกต์ใช้สกุลเงินดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลางเพื่อต่อยอดนวัตกรรมทางการเงินและธุรกิจ ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ ธปท. จัดการแข่งขันประเภท hackathon ขึ้น โดยได้รับการตอบรับอย่างดี มีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมจำนวนมาก โดยทั้ง 2 โครงการมีผู้สมัครรวมทั้งสิ้น 247 ทีม หรือ 647 คน

“การร่วมกันพัฒนา” นอกจากจะทำให้ ธปท. ได้แนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการดำเนินนโยบายแล้ว ยังทำให้ผู้สนใจได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ดำเนินนโยบายโดยตรงอีกด้วย